

Algemeen	
Onderwerp	Verlenging voorzieningen Bescherming & Opvang
Verspreiden	Nee beperkt
Contactpersoon	Tjolina Proost/Sonja Hartkamp
Eenheid	Sturing
E-mail	t.proost@regiogv.nl/s.hartkamp@regiogv.nl
Kenmerk	20.0006762
Datum	4 november 2020

Voorstel

Nummer	Omschrijving
Voorstel 1.	Instemmen met verlenging van de contracten (preventieve) verslavingszorg, GGZ bemoeizorg & expertise, Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen met een looptijd van 1 jaar

Behandeling

Datum	Overleg	Doel	Conclusie
12-11-20	Directie-overleg SD	Vaststellen	Advies om akkoord te gaan met voorstel.
10-12-20	Portefeuillehoudersoverleg SD	Vaststellen	

Toelichting

Beknopte toelichting

Eind 2021 lopen de contracten voor Beschermd Wonen Maatschappelijke Opvang, GGZ bemoeizorg en expertise en (preventieve) verslavingszorg rechtswege af. Aangezien aan de voorzieningen wettelijke kaders hangen waar ze aan moeten voldoen, gemeenten en aanbieders geen wezenlijke aanpassingen adviseren voor de korte termijn op de genoemde voorzieningen en gelet op het feit dat gemeenten in het beleidsplan Bescherming en Opvang beleid en (financiële) uitgangspunten aan het formuleren zijn die als kader gelden voor de toekomstige vormgeving van voorzieningen, wordt geadviseerd om de voorzieningen voor de duur van een jaar te verlengen. In 2021 wordt dan een inkooptraject gestart, zodat de nieuwe overeenkomsten per januari 2023 ingaan. Hier komt bij dat het wettelijk kader voor beschermd wonen in verband met de overheveling naar de Wet Langdurige Zorg verschuift. De verantwoordelijkheid van gemeenten wordt kleiner. De (financiële) gevolgen hiervan worden begin 2021 pas duidelijk. Daarom stelt de Regio voor om alle contracten nog eenmaal met een jaar te verlengen, mits er geen bezwaar wordt gemaakt naar aanleiding van een publiekelijke vooraankondiging.

Bijlage(n)

Nummer	Omschrijving
Bijlage 1.	Voorstel verlenging voorzieningen BW en MZ

Algemeen	
Onderwerp	Verlenging voorzieningen Bescherming & Opvang
Verspreiden	Nee
Contactpersoon	Tjolina Proost/Sonja Hartkamp
Eenheid	Sturing
E-mail	t.proost@regioqv.nl / s.hartkamp@regioqv.nl
Kenmerk	20.0006763
Datum	4 november 2020

Voorstel

Instemmen met verlenging van de contracten (preventieve) verslavingszorg, GGZ bemoeizorg & expertise, Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen met een looptijd van 1 jaar.

Kernboodschap

Eind 2021 lopen de contracten voor Beschermd Wonen Maatschappelijke Opvang, GGZ bemoeizorg en expertise en (preventieve) verslavingszorg rechtswege af. Aangezien aan de voorzieningen wettelijke kaders hangen waar ze aan moeten voldoen, gemeenten en aanbieders geen wezenlijke aanpassingen adviseren voor de korte termijn op de genoemde voorzieningen en gelet op het feit dat gemeenten in het beleidsplan Bescherming en Opvang beleid en (financiële) uitgangspunten aan het formuleren zijn die als kader gelden voor de toekomstige vormgeving van voorzieningen, wordt geadviseerd om de voorzieningen voor de duur van een jaar te verlengen. In 2021 wordt dan een inkooptraject gestart, zodat de nieuwe overeenkomsten per januari 2023 ingaan. Hier komt bij dat het wettelijk kader voor beschermd wonen in verband met de overheveling naar de Wet Langdurige Zorg verschuift. De verantwoordelijkheid van gemeenten wordt kleiner. De (financiële) gevolgen hiervan worden begin 2021 pas duidelijk. Daarom stelt de Regio voor om alle contracten nog eenmaal met een jaar te verlengen, mits er geen bezwaar wordt gemaakt naar aanleiding van een publiekelijke vooraankondiging.

Aanleiding

Per 2022 verlopen de contracten voor de voorzieningen behorend tot de Maatschappelijke Zorg en Beschermd Wonen. De basis hiervoor vloeit voort uit het beleidsplan Bescherming en Opvang en het Preventie en Handavingsplan Alcohol & Middelengebruik. Het gaat om de volgende voorzieningen:

(Preventieve) verslavingszorg

- Bemoeizorg t.b.v. verslaving
- Consultatie & advies t.b.v. verslaving
- Methadonverstrekking
- Begeleiding naasten voor de omgang met verslavingsproblematiek
- Financiële ondersteuning bij aanhoudende verslavingsproblematiek
- Preventieve activiteiten:
 - o Groepsvoorlichting
 - o Deskundigheidsbevordering
 - o KOPP/KVO cursussen
 - o Individuele voorlichting
 - o Voorlichting op evenementen
 - o Deelname aan en advisering over campagnes
 - o Onderzoek en monitoring

GGZ bemoeizorg en expertise

- GGZ bemoeizorg
- GGZ consultatie & advies

Maatschappelijke Opvang

- Daklozenopvang
- Crisisopvang

- Inloop
- Oggz arbeidsmatige dagbesteding (Pak Aan)
- Coördinatie en beheer Keerpunt Zuid

Beschermd Wonen* (reguliere) beschermd wonen (zorgzwaarte) pakketten

- Verslavingszorg pakketten
- Scheiden wonen zorg pakketten
- Toeslag huisvesting
- Assessment

Voor alle Maatschappelijke Zorg voorzieningen is er maar een specialistische aanbieder in onze regio beschikbaar. Voor Beschermd Wonen op dit moment negen.

Omdat de overeenkomst per januari 2022 afloopt, moeten gemeenten nu afwegen of zij een nieuw inkooptraject starten, of zij dat kiezen voor verlengen.

Doel

Continuïteit van zorg voor inwoners die gebruik maken van de voorzieningen behorend tot de Maatschappelijke Zorg en Beschermd Wonen.

Argumenten

Voorstel: Instemmen met verlenging van de contracten (preventieve) verslavingszorg, GGZ bemoeizorg & expertise, Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen voor een jaar (2022)

De overeenkomsten voor(preventieve) verslavingszorg, GGZ bemoeizorg & expertise, Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen lopen per 2022 rechtswege af. Aangezien de wettelijke kaders voor deze voorzieningen vaststaan, de voorzieningen niet veel verandering behoeven op korte termijn en het nieuwe beleidsplan en meerjarenbegroting Bescherming & Opvang 2021-2024 nog in ontwikkeling is, adviseren wij om de voorzieningen voor de duur van een jaar (2022) te verlengen. In 2021 wordt dan een inkooptraject gestart, zodat de nieuwe overeenkomsten per januari 2023 ingaan.

Bindende wettelijke kaders en richtlijnen voor Beschermd Wonen, Oggz en Maatschappelijke Opvang
 Voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang geldt dat de kaders waar deze voorzieningen aan moeten voldoen, landelijk en bij wet vaststaan. Er is beperkte beleidsvrijheid voor gemeenten om deze voorzieningen geheel naar eigen smaak in te vullen. Zo geldt voor Beschermd Wonen de volgende wettelijke definitie: *'wonen in een accommodatie van een instelling met daarbij behorend toezicht en begeleiding, gericht op het bevorderen van zelfredzaamheid en participatie, het psychisch en psychosociaal functioneren, stabilisatie van een psychiatrisch ziektebeeld, het voorkomen van verwaarlozing of maatschappelijke overlast of het afwenden van gevaar voor de cliënt of anderen, bestemd voor personen met psychische of psychosociale problemen, die niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving. Beschermd Wonen is er ook voor mensen met licht verstandelijke beperkingen.'*

Voor de maatschappelijke opvang geldt dat gemeenten wettelijk iedereen moeten opvangen die daarom verzoekt en niet op eigen kracht in hun onderdak kunnen voorzien. Op deze voorziening is tevens een landelijke kader voor de toegang en kwaliteit van toepassing. Voor de Openbare GGZ is er een landelijke richtlijn ontwikkeld die stelt wat gemeenten moeten doen om hun inwoners die niet zelf op hulp kunnen vragen te voorzien van noodzakelijke ondersteuning. Hieronder vallen onder andere de bemoeizorg, methadonverstrekking en inzet van verslavings/ggz expertise voor de toeleiding van zorgmijdende of missende inwoners.

Wettelijke en financieel kader voor beschermd wonen wijzigt per 2021 en de gevolgen zijn onvoldoende duidelijk

Per 2021 stroomt naar verwachting 60% van het huidige aantal BW cliënten uit naar de Wet Landdurige Zorg. Deze wet is dan namelijk opgesteld voor cliënten met chronische GGZ problematiek die 24 uren toezicht nodig hebben. De uitstroom naar de wlz is van invloed op de populatie cliënten dat aangewezen blijft op het tijdelijk beschermd wonen binnen de wmo. Het is echt nog niet geheel

duidelijk hoe deze nieuwe populatie cliënten eruit komt te zien en hoe de nieuw in te kopen voorziening Beschermd Wonen er voor hen uit moet komen te zien.

Met de uitstroom richting de Wlz is tevens de verwachting dat het budget voor Beschermd Wonen ook drastisch met 60% zal afnemen door de budgetuitname van het Rijk om de uitstroom richting de Wet Langdurige Zorg te bekostigen. Momenteel worden de voorzieningen voor onder andere (preventieve) verslavingszorg en GGZ bemoeizorg bekostigd uit de Rijksuitkering BW. Volgens de laatste financiële prognoses zouden deze oggz voorzieningen passen binnen de nieuwe begroting. Er worden echter meer aanvullende zaken momenteel bekostigd uit de Rijksuitkering BW en hierover moeten nog keuzes worden gemaakt binnen de meerjarenbegroting behorend tot het nieuwe beleidsplan 2021-2024. Tenslotte worden op Rijksniveau gesprekken gevoerd over de verhoging van de Rijksuitkering MO per 2022, maar zullen uitspraken daarover pas in het najaar van 2021 worden gedaan.

Gemeenten ontwikkelen momenteel nieuw beleid en financieel kader voor Bescherming en Opvang
Om adequaat te kunnen inkopen zijn door de gemeenteraden vastgestelde beleidskaders en bijbehorende meerjarenbegroting nodig. Het onderliggende beleidskader en begroting voor Bescherming & Opvang wordt in de tweede helft van 2021 door de gemeenteraden vastgesteld. Zowel inhoudelijk als budgettair zijn gemeenten nog in gesprek die van invloed zullen zijn op de in te kopen voorzieningen. Hierbij gaat het zowel om de omvang, kwaliteitsniveau en soorten voorzieningen. Inkoop van de voorzieningen beschermd wonen en maatschappelijke zorg zou een logisch vervolg moeten zijn op de ontwikkelingen en vaststelling van het nieuwe beleidsplan Bescherming & Opvang 2021-2024. Gezien het beleidsplan in de tweede helft 2021 ter vaststelling voorligt, zou het logischer zijn om direct daarna de inkooptrajecten te gaan starten.

Huidige voorzieningen sluiten voldoende aan op gebruikers

Uit de gesprekken met de betrokken aanbieders, inwoners en gemeenten komt naar voren dat de huidige voorzieningen voldoende aansluiten op de gebruikers of anderzijds op kan worden gestuurd. Hierbij kan gedacht worden aan een handboek met concretere productbeschrijvingen en werkafspraken voor BW, sturing op voldoende begeleiding bij uitstroom van de voorzieningen en tijdelijk uitbreiden van de dienstverlening.

Betrokkenen hebben beschikking over beperkte capaciteit en willen graag inzetten op de langer termijn

De uitstroom van cliënten uit BW richting de Wlz en de Coronapandemie zijn grote invloed op de betrokken aanbieders. Zij geven aan dat deze ontwikkelingen van grote invloed zijn op hun toekomstige cliënten/aanbod en huidige capaciteit. Bij de start van een inkoop op dit moment kunnen zij geen zekerheid geven over hun toekomstige aanbod en lastig de gewenste betrokkenheid bieden. Informeel hebben zij ook aan de Regio laten weten dat zij graag gaan voor een inkoop van voorzieningen die past bij de toekomstige cliënten en budgettaire mogelijkheden. Daarmee staan zij open voor verlenging van de huidige dienstverlening voor 2022.

Ook gemeenten geven ambtelijk aan dat zij hun handen vol hebben aan de gevolgen van Corona, het nieuwe beleidsplan en de huidige inkooptrajecten. Daarbij willen ook zij graag voor een langere tijd met een groep zorgaanbieders in partnerschap doorbouwen aan een dekkend zorglandschap.

Ook bij de Regio gaat nu alle aandacht nu uit naar de implementatie van de huidige inkooptrajecten, vormgeving van het nieuwe beleidsplan en de bestuursopdracht voor een financieel gezond sociaal domein. Hiermee is er beperkte capaciteit om een uitgebreid inkooptraject in de eerste helft van 2020 handen en voeten te geven.

Kortgezegd zijn de voordelen van tijdelijk verlengen ten opzichte van opnieuw inkopen als volgt:

1. In de loop van 2021 komt er beter zicht op de nieuwe cliënt populatie en beschikbare budget, waardoor tevens voor de langere termijn passend kan worden ingekocht.
2. In de tweede helft van 2021 ligt er een nieuw beleidsplan en meerjarenbegroting op basis waarvan kan worden ingekocht.
3. In de tweede helft van 2021 is meer capaciteit beschikbaar bij zowel de Regio, gemeenten als aanbieders.

Alternatief

Opstarten van een nieuw inkooptraject

Gemeenten kunnen ervoor kiezen om toch te starten met de inkoop van de voorzieningen voor Maatschappelijke Zorg en Beschermd Wonen. Hierbij wordt de minimale contracttermijn van 4 jaar gehanteerd. Hierbij worden dan de volgende uitgangspunten gehanteerd:

1. De inhoud van de voorziening continueren en verbeteren.

De voorzieningen zullen worden ingekocht op basis van de huidige wettelijke kaders en verwachte (budgettaire) ontwikkelingen. Daarbinnen wordt gekeken wat er mogelijk is aan verbetering in de ondersteuning van kwetsbare inwoners.

2. De huidige bekostigings- en inkoopsystematieken continueren.

Beschermd wonen wordt momenteel naar tevredenheid via pakketten ingekocht via de open house methodiek in combinatie met een budgetpland. De Maatschappelijke Opvang wordt naar tevredenheid ingekocht en gefinancierd op basis van beschikbaarheid. De voorzieningen voor de (preventieve) verslavingszorg en GGZ bemoeizorg/expertise worden naar tevredenheid ingekocht op basis van p*q. Met uitzondering van de inloopuren voor de methadonverstrekking die naar tevredenheid wordt ingekocht en bekostigd op basis van beschikbaarheid.

3. Voldoende aanbod voor de diverse doelgroepen, waarbij herstelgericht gewerkt wordt aan het weer zo zelfstandig mogelijk te gaan wonen.

Net als in de huidige inkoop wordt gestreefd naar een divers aanbod voor verschillende doelgroepen die aangewezen is op Beschermd Wonen of Maatschappelijke Zorg. In de contracten zal meer nadruk worden gelegd op herstelgericht werken en inzet op zo zelfstandig mogelijk te gaan wonen.

4. Bij voorkeur ontvangen inwoners de zorg thuis

Met de inzet op de ambulantisering voor Beschermd Wonen zetten gemeenten in op sterke algemene voorzieningen in de wijken en ondersteuning thuis. Beschermd wonen is er dan voor de inwoners die tijdelijk 24 uren toezicht in nabijheid nodig hebben.

5. Het aanbod aan voorzieningen zoveel mogelijk regionaal spreiden

Momenteel zijn de voorzieningen niet evenredig verdeeld over de verschillende gemeenten. Gemeenten hebben aangegeven dat zij het aanbod waar mogelijk regionaal willen spreiden, zodat ook de druk op de lokale aanpalende budgetten en buurten worden verdeeld onder de gemeenten.

6. Uitgaven blijven binnen budgettaire kaders

De levering van de voorzieningen vindt plaats binnen de begrootte budgettaire kaders.

Op basis van de uitgangspunten zullen verdere gesprekken plaatsvinden met aanbieders, inwoners en gemeenten om tot aanvullingen en verbeteringen te komen. Zie voor het volledige proces en planning het kopje uitvoering.

Kanttekeningen

Aangezien de contracten per 2022 van rechtswege aflopen, zal een verlenging moeten gecommuniceerd moeten worden naar de markt. Hierop kunnen potentiële andere aanbieders verzoeken om een inkoop. Bij de inkoop in 2017 (MZ/BW) en 2019 (BW) zijn alle aanbieders, die dat wilden, inschreven. Zowel bij de verlengingen voor de contracten behorend tot de Maatschappelijke Zorg als bij de open house voor Beschermd Wonen, hebben zich in de afgelopen jaren zich geen enkele andere aanbieder gemeld en is dat voor dit ene jaar ook niet de verwachting.

Verder heeft de aanbieder van de oggz dagbesteding Pak Aan laten weten dat zij momenteel niet uitkomt met het huidige budget voor de voorziening. Momenteel worden daarom gesprekken gevoerd over hoe de voorziening behouden en betaalbaar kan blijven tot aan de nieuwe inkoop.

Financiën

De dekking voor de inkoop- en beleidscapaciteit voor een verlenging kunnen worden gedekt uit de begroting B&O 2017-2021. Voor 2022 ev. moet dit nog worden vastgesteld met het nieuwe beleidsplan en meerjarenbegroting B&O.

Uitvoering

Voor de geadviseerde verlenging gaan we van het volgende proces uit:

<i>Wanneer</i>	<i>Wat</i>
Januari-maart 2021	Consultaties aanbieders, inwoners en consulenten
April-mei 2021	Vaststellen voorstel verlenging inclusief niet wezenlijke wijzigingen door gemeenten
Mei-juni 2021	Voorstel verlenging inclusief niet wezenlijke wijzigingen aan aanbieders
Juli 2021	Definitief besluit vormgeving verlengingen

In het geval dat gemeenten kiezen voor een inkoop per 2022 gaan we uit van het volgende proces en planning:

<i>Wanneer</i>	<i>Wat</i>
Januari-februari 2021	Consultaties markt, wmo toezichthouder, inwoners, adviesraden en consulenten
Maart-april 2021	Tariefonderzoek en financiële impact
Maart-april 2021	Richtinggevende gesprekken gemeentelijke gremia
Maart-april 2021	Opstellen toelatingsdocumenten
April 2021	Informereren gemeenteraden
April-mei 2021	Marktconsultaties: uitgangspunten, eisen en tarieven
Eind mei 2021	Finaal toelatingsdocumenten af
Juni-juli 2021	Vaststellen finaal toelatingsdocument PFHO en DO en inrouten naar colleges/raden Vaststellen finaal toelatingsdocument door colleges/raden
Juli 2021	Publiceren finaal toelatingsdocument

Bijlage(n)

-